

Sygn. akt III U 497/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	stażysta Sylwia Zarzecka Balcer

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2018r. w Suwałkach

sprawy **J. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

w związku z odwołaniem J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 3 września 2018 r. znak (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. S. prawo do emerytury od 27 sierpnia 2018 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. na rzecz J. S. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt III U 497/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 3.09.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1270), ustawy z dnia 16.11.2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 38) i ustawy z dnia 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 967), odmówił J. S. prawa do emerytury, ponieważ jej staż pracy na dzień 31.12.2008 r. wynosi ogółem 29 lat 11 miesięcy i 7 dni, zamiast wymaganych 30 lat.

W odwołaniu J. S. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do emerytury. W tym zakresie powołała się między innymi na zeznania świadków, którzy potwierdzili jej pracę w gospodarstwie rolnym rodziców.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

J. S. (ur. (...)) w dniu 27.08.2018 r. wystąpiła z wnioskiem o emeryturę, powołując się na Kartę Nauczyciela.

Na dzień 31.12.2008 r. organ rentowy uwzględnił 29 lat 11 miesięcy i 7 dni okresów składkowych, uzupełniających i nieskładkowych. Do okresów pracy w szczególnym charakterze - nauczyciela - zaliczył 22 lata 10 miesięcy i 18 dni zatrudnienia w Szkole Podstawowej w J., w Szkole Podstawowej w C. i w Zespole Szkół w O.. Spełnienie wymogu 20 lat pracy w szczególnym charakterze było niesporne.

Do okresów uzupełniających, związanych z pracą wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym rodziców, organ rentowy uwzględnił 2 lata 3 miesiące i 23 dni, zaliczając okresy: od 20.09.1975 r. do 17.02.1977 r., od 1.07.1980 r. do 9.02.1981 r. i od 16.05.1981 r. do 31.08.1981 r. Nie uwzględnił natomiast okresu od 25.09.1978 r. do 30.06.1980 r., wskazując, że w tym czasie wnioskodawczynie uczyła się w Policealnym Studium w A. i mieszkała na stacji.

W latach 1974 - 1978 wnioskodawczynie była uczniem Liceum Ogólnokształcącego w O., do którego dojeżdżała codziennie autobusem, pokonując odległość około 10 km. W tym okresie mieszkała z rodzicami, którzy prowadzili we wsi O. gospodarstwo rolne (karta gospodarstwa, poświadczenie zameldowania k. 16 i 13 akt rentowych). Naukę podjęła bezpośrednio po ukończeniu szkoły podstawowej. Gospodarstwo rolne rodziców odwołującej miało powierzchnię ok. 10 ha. W spornym okresie odwołująca była najstarszym z dzieci na gospodarstwie. Wówczas było jeszcze trzech młodszych braci, którzy uczyli się.

Gospodarstwo rolne rodziców odwołującej nie było specjalistyczne. Hodowane było bydło, trzoda chlewna, owce, drób, a na polach uprawiano zboża, ziemniaki, buraki na paszę oraz łąki na siano. Prace polowe i w oborze wykonywane były ręcznie, gdyż gospodarstwo nie było zmechanizowane. Nie było nawet konia i ojciec pożyczał konia do prac polowych, a później trzeba było za to odplacić pracą. Ręcznie też były dojone krowy (ok. 10 sztuk), uciążliwe było pojenie zwierząt, ponieważ wodę pobierano ze studni. Prace w gospodarstwie rolnym zwłaszcza w sezonie letnim rozpoczynały się wcześniej rano przy pielaniu, zbieraniu koniczyny, dojeniu i wypędzaniu krów na pastwisko. Były nasilone zwłaszcza w okresie żniw, gdyż koszono ręcznie i odwołująca pracowała z ojcem przy zbieraniu, a następnie zwożeniu zboża. Jej rola była szczególnie istotna, z uwagi na częste choroby matki. Praca wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym, zwłaszcza w okresie wakacyjnym, trwała przeciętnie około 12 godzin dziennie. Zeznający w sprawie świadkowie: A. C. i C. M. (k. 38 odw.- 39 odw.) potwierdzili, iż odwołująca wykonywała wszystkie prace związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Wnioskodawczynie w okresie wakacji szkolnych nie korzystała z żadnych form wypoczynku typu kolonie, obozy, wycieczki.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w czasie wakacji w 1979 r. został uwzględniony w zakresie niezbędnym do wykazania przez odwołującą 30 lat stażu pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę (art. 88 ust.1 ustawy z dnia 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 967)).

J. S. urodziła się (...), ma więc do niej zastosowanie ust. 2a art. 88 Karty Nauczyciela, który stanowi, że nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Przedmiotem postępowania w sprawie było więc prawo do emerytury nauczycielskiej, nauczyciela urodzonego po dniu 31.12.1948 r., która w takim przypadku zgodnie z art. 88 ust. 1 i ust. 2a Karty Nauczyciela przysługuje bez względu na wiek nauczycielom mającym trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze (osiągnięty do dnia 31.12.2008 r.), po rozwiązaniu na ich wniosek stosunku pracy.

W sprawie sporny był tylko jeden warunek wskazany w cytowanych przepisach – trzydziestoletni okres zatrudnienia. Na dzień 31.12.2008 r. organ rentowy uwzględnił 29 lat 11 miesięcy i 7 dni okresów składkowych, uzupełniających i nieskładkowych zamiast wymaganych 30 lat. Odwołująca wykazała ponad 20 lat pracy wykonywanej w szczególnym charakterze - nauczyciela i okresy uwzględnione przez ZUS nie budziły zastrzeżeń Sądu. Sporne pozostawało, czy na dzień 31.12.2008 r. posiadała 30 lat zatrudnienia.

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1270), przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1.01.1983 r., traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Wnioskodawczyni w toku niniejszego postępowania udowodniła, iż w okresie wakacji 1979 r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców i okres ten należało również zaliczyć, jako okres uzupełniający w wymiarze niezbędnym do wykazania 30 lat zatrudnienia. Niezrozumiałe jest przy tym stanowisko organu rentowego, który do okresów uzupełniających, związanych z pracą wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym rodziców, uwzględnił 2 lata 3 miesiące i 23 dni, zaliczając okresy: od 20.09.1975 r. do 17.02.1977 r., od 1.07.1980 r. do 9.02.1981 r. i od 16.05.1981 r. do 31.08.1981 r. (w tym między innymi okres nauki w Liceum Ogólnokształcącym w O. po ukończeniu 16 roku życia). Nie uwzględnił natomiast okresu od 25.09.1978 r. do 30.06.1980 r., wskazując, że w tym czasie wnioskodawczyni uczyła się w Policealnym Studium w A. i mieszkała na stacji, chociaż do uzupełnienia stażu pracy brakował niepełny miesiąc i wystarczające było uwzględnienie pracy w wakacje 1979 roku. W tym czasie wnioskodawczyni nie mieszkała na stacji, a w domu rodzinnym. Jej pracy w tym okresie nie można nazwać doraźną pomocą dzieci przy pracach gospodarskich. W oparciu o zeznania świadków, którzy w spornym okresie pozostawali z odwołującą w bliskich kontaktach z uwagi na nieodległe zamieszkiwanie oraz wyjaśnienia odwołującej, należało przyjąć, iż w spornym okresie wnioskodawczyni pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze znacznie przekraczającym 4 godzin dziennie.

Sąd uwzględnił sporny okres do ogólnego stażu pracy w wymiarze niezbędnym do uzupełnienia wykazanych przed organem rentowym 29 lat 11 miesięcy i 7 dni do wymaganych 30 lat. Tym samym wnioskodawczyni spełniła wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury, od daty złożenia wniosku tj. 27.08.2018 r.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach rozstrzygnięto podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).